

Akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok

Közösségi tevékenységek

Szágy – közösségi kiállítás

BESZÁMOLÓ

*Mindenki tudja, ma már nem lehet úgy élni, mint húsz, ötven, száz évvel ezelőtt.
Hiszen a nagyapáink sem úgy éltek, mint dédapáink.
Nincs is erre szükség.
De arra nagyon is szükség van, hogy őrizzük, szeressük, ismerjük a múltunkat.
(Végh Antal)*

Szágy – közösségi kiállítás

Időpont: 2020. február 22. (szombat), 13⁰⁰ órától

Helyszín: 7383 Szágy, Kossuth Lajos utca 17. – Művelődési Ház

Jelenlévők: Mellékelt jelenléti ív szerint.

Program:

Polgármester köszöntője

„A helyi identitás és kohézió erősítése Sásd térségében” projekt rövid ismertetése

A falusi hagyományok, szokások képekben és tárgyakban – gasztronómia, közösségi rendezvények stb.

Kiállítás a közösségi házban

Farsangolás, fánksütés – közös szórakozás

Program ismertetése:

Laczó Sándor polgármester köszöntötte a közösségi kiállítás résztvevőit. A program megnyitójában tájékoztatta a megjelenteket arról, hogy a rendezvény a TOP-5.3.1-16-BA2-2017-00002 projekt keretében valósul meg, annak támogatási forrása igénybe vételével.

Előadásában elmondta: Tudni kell, hogy a tradicionális falusi életmód nem azonos a parasztság életmódjával, a falusi életmód egy tágabb fogalom. A falusi életmód, illetve a falu társadalmi élete, ha nem is egyformán, egyformán jellemzően megszabott volt. Tehát a falusi életmód, minden társadalmi osztály külön jellemzői fölött, falusi törvényszerűségként érvényesült,

megszabva a falu valóságát, politikáját, szabályait, az élet minden területén. Szabályok vonatkoztak a mindennapi viselkedésre, a párválasztásra, a házasságra, a nevelésre, a munkára, a szórakozásra, az ünneplésre stb. Tehát a falu mindennapjait, életét egyfajta szertartásos meghatározottság járta át.

A ma megnyíló kiállítás ezeknek a falusi mindennapoknak kíván emléket állítani, a falusi munka, élet számos területét bemutató régi, és újabb tárgyakkal. Nem csak a mindennapi élet tárgyai láthatók, néhány kiállítási tárgy a térségre jellemző munkatevékenységek eszközét/eszközeit is bemutatja.

Majd ezt követően a polgármester ismertette a jelenlévőkkel a rendezvény programját és kifejezte reményét, hogy a résztvevőknek tartalmas, hasznos és kellemes időtöltésben lesz részük, valamint megköszönte a segítségét, munkáját, mindazoknak, akik hozzájárultak a közösségi kiállítás megvalósításához.

Ezt követően a Projekt ismertetésére került sor. A projektmenedzser elmondta, hogy a projekt keretében megvalósuló közösségfejlesztési folyamat célterülete Varga, Felsőegerszeg, Mindszentgodisa, Baranyajenő, Gödre és Szágy települések. Beszélt a projekt előkészítése során feltárt legjellemzőbb problémákról, a projekt által elérni kívánt célokról. Ismertette azokat a tevékenységeket is, amelyek a specifikus-, a stratégiai-, valamint az átfogó célok megvalósításához szükségesek. Néhány mondatban összegezte a Projekt várható eredményeit. Néhány mondatban tájékoztatást adott, a már megvalósult rendezvényekről és eseményekről is.

Röviden ismertette a közösségi kiállítás definícióját, célját, feltételrendszerét, alkalmazott eszközeit és módszereit, valamint annak várható eredményeit.

A projekt ismertetését követően, az érdeklődők megtekintették a kiállítást. A múltat idéző fényképek, használati tárgyak, falvédők, hímzett és horgolt terítők stb. nosztalgikus hangulatot keltettek.

A kiállítási anyag összefoglalása: A mindennapi élet használati tárgyai (pl.: falvédők, szőttesek, horgolt terítők, Mária szobor, levesestálak, vasaló, faklumpa, köcsögök, kancsók, tányérok, szódásüveg, petróleumlámpa, répareszelő, szita, hurkatöltő, paradicsompasszírozó, káposztagyalu, kulacs, kolomp) mellett az állattartáshoz kapcsolódóan pl. birkanyíró olló, szarvasmarha vakaró is fellelhető volt a kiállításon. A tablók a közösségi eseményeket, a falu fejlődését örökítik meg. A kiállításról a fényképeket csatoltuk a szakmai beszámolóhoz.

Egyes tárgyakat a modernizáció már felváltotta sokkal korszerűbb eszközökre. Így nem volt meglepő, hogy egyes tárgyakat a résztvevők többsége már nem tudta beazonosítani. A résztvevők között kisebb verseny alakult ki, hogy ki ismer fel több eszközt, tudja megmondani, hogy annak mi volt a funkciója, mire használták.

A kiállítás megnyitójának időpontja, azaz február hónap, jó alkalmat adott arra, hogy a rendezvény kiegészüljön egy farsangi eseménnyel is. A kiállítás megnyitóján résztvevő

helyiek csatlakoztak a színes forgatag résztvevőikhez, így együtt szórakozott a település aprajánagyja.

A közös farsangolás mellett, a tervek szerint fánksütésre is sorkerült volna, amely technikai okok miatt elmaradt. Azonban annak érdekében, hogy a megnyitó, és a farsangi felvonulás résztvevői minden tekintetben jól érezhessék magukat, és semmiben ne szenvedjenek hiányt, a település roma nemzetiségi önkormányzata jóvoltából szendvics és sütemény várta őket. Ezen a rendezvényen is igaznak bizonyult, hogy a közös szórakozás, a közös étkezés erősíti az emberekben az együvé tartozás érzést.

A Projekt megvalósítása során szerzett tapasztalatok szerint elmondható, hogy jó és hatékony kiegészítő elem a közösségfejlesztés folyamatában, a közös élményt nyújtó szórakoztató és gasztronómiai elemek beiktatása.

A programszervezés folyamata, programelemek:

A kiállítás ötlete, témaválasztás: Az ötletelést, tervezést, szervezést felvállalók egyetértettek abban, hogy az első közösségi kiállítás témája a múltat idézze. Az önkéntes segítők megosztották az elképzelést a település lakóival, akik jó kezdeményezésnek, jó ötletnek tartották a múltidéző kiállítást.

A cél: A helyi közösség számára releváns téma elicitálása, bemutatása, a közösség tagjainak aktív részvételével. A közösség minél szélesebb köre tagja legyen érintett valamilyen módon pl. ötletelés, kutatás, anyaggyűjtés, összeállítás, kiállítás kivitelezése, kiállítás résztvevője.

Rendezvény programja: A megbeszélések folyamán a kiállítás megnyitójának programja kiegészült a farsangi felvonulás és a fánksütés, illetve annak közös elfogyasztása programelemekkel. Így került véglegesítésre a tervezett közösségi kiállítás, illetve a megnyitó programja.

Célcsoport: Az elérni kívánt célcsoport elsősorban a helyi emberek, illetve a célterület településeiről érkezők.

A rendezvény helyszínének kiválasztása: A helyszín kiválasztásának meghatározásában az játszott szerepet, hogy a helyszín ismert és elfogadott legyen a helyiek körében és alkalmas legyen a tárgyak kiállítására, a farsangi felvonulás megtartására, és a közös fánksütésre, étkezésre. Így esett a választás a település Közösségi Házára.

Rendezvény időpontjának meghatározása: A közösségi kiállítás időpontjának kiválasztása elsődleges szempontja az volt, hogy a rendezvénynek helyt adó Közösségi Házban más rendezvény ne legyen az adott időpontban.

Rendezvény megvalósítása: A megvalósítási folyamat elemei voltak, a kiállítandó tablók elkészítése, tárgyak, felkutatása, összegyűjtése, rendszerezése, helyszínre szállítása, a kiállítási helyiség berendezése, az elkészítéshez szükséges eszközök összegyűjtése, helyszínre szállítása, az esemény

lebonyolításában résztvevő önkéntesek koordinálása. A kiállítás megnyitója végeztével a helyiségek visszarendezése, tekintettel arra, hogy a megnyitót követően, már csak a kiállítási tárgyak maradtak az épületben. A kiállítás zárását követően a helyiség visszarendezése.

A kiállítás időtartama: A megrendezett kiállítás időszaki kiállítás, a megtekintésére nyitva álló idő egy hét volt. A kisteleplésekre jellemzően, a nem specifikus kiállító helyiségként funkcionáló közösségi terek más rendezvényeknek is otthont adnak, így azokban nem lehet állandó kiállítást berendezni. A résztvevők előszóban tetszésüket fejezték ki az eseménnyel kapcsolatban, a vendégkönyvbe bejegyzést nem tettek.

Tapasztalatok, észrevételek:

A résztvevők megszólítása/összehívása tradicionális eszközökkel, meghívóval és személyes megszólítással történt.

A rendezvény szervezése, a Projekt szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatás igénybevétele történt. A PTI Communications Kft. versenyeztetési eljárás során, mint legkedvezőbb ajánlatot benyújtó gazdasági szereplő került kiválasztásra.

A kiállítás „hozott” anyagokból készült és egy kisebb néprajzi gyűjtemény állt össze. Azonban ennek muzeális szintű bemutatására a projekt nem adott lehetőséget. A JPM Néprajzi Osztályának felkérése és/vagy a Dél-Pannon Múzeumokért Közhasznú Egyesület felkérésére nem áll rendelkezésre megfelelő anyagi fedezet. Informális tájékozódások szerint egy kiállítás professzionális megszervezése több millió forintba kerülne. Így a tárgyak bemutatása csak előszóban lehetséges.

A vendégkönyv helyett jelenléti ív használatára lenne szükség a közeljövőben a kiállítás teljes időtartamára tekintettel.

A közösség fejlesztésének folyamatában, a közösségbe tartozás érzésének, az identitástudat kialakításában/megőrzésében, fontos szereppel bírnak az együtt szervezett és megvalósított tevékenységek, így a közösségi kiállítás is. A közösségi kiállítás lehetőséget biztosít a helyi cselekvők körének szélesítésére, a múlt, a hagyományok, a tradíciók megismerésére, a közösségi identitás erősítésére. Eredményei lehetnek többek között: A helyi cselekvők köre kialakul/bővül. A közösség megőrzi a helyi hagyományokat, értékeket. Erősödik az azonosságtudat a közösségben. Erősödik az együttműködés a közjóért.

Szágy lakosság számára tekintettel relatíve sokan jöttek el a kiállítás megnyitóra. Elmondható, hogy a közös, falusi/paraszti élethez kapcsolódó múlt összehozta az embereket. Tehát a közösségi esemény elérte célját a közös emlékezéssel, a múlt eseményeinek, emlékeinek felidézésével a közösséghez tartozás érzését, az azonosságtudatot erősítette. Ebbe kell bevonni minél több fiatal felnőttet!

A közösségi kiállítás, a lakosság megszólításával, bevonásával valósult meg, a hely múltjára koncentrált, a helyi közösség számára releváns témát dolgozott fel, a tervezésben, megvalósításban a helyi társadalom nagy része részt vett valamilyen formában (pl.: tervezés, gyűjtés, szervezés, lebonyolítás, résztvevő), a résztvevők megélhették az elköteleződés örömét a közösségben, közösségi elköteleződésük, helyi identitástudatuk mélyült.

Mindezekre tekintettel elmondható, hogy a közösségi esemény eleget tett a „Közösségfejlesztési módszertan útmutató” 3. fejezet, 3.1.4. Közösségi kiállítás pontjában megfogalmazott elvárásoknak.

5

Gödre, 2020. február 26.

Gruber Marianna szakmai vezető